

Огляд небанківського фінансового сектору

серпень 2025 року

У II кварталі 2025 року обсяг активів страховиків збільшувався п'ятий квартал поспіль. Премії та виплати ризикових страховиків зросли, а от у страховиків життя зросли лише виплати за дещо нижчих премій. Рентабельність ризикових страховиків підвищилася, а страховиків життя знизилася. Обсяг активів кредитних спілок і далі зменшувався, однак дещо зріс обсяг нових позик за майже незмінного кредитного портфеля. Цей сегмент отримав прибутки лише завдяки розформуванню резервів, які можуть бути недооціненими. Обсяг фінансових послуг фінансових компаній збільшився, незважаючи на зменшення розміру активів. Більшість фінкомпаній залишалася прибутковою. Обсяги активів ломбардів зростали впродовж попередніх п'яти кварталів, збільшилися також обсяги нових кредитів, а сегмент був прибутковим.

Структура та проникнення сектору

Упродовж квітня – червня кількість надавачів небанківських фінансових послуг скоротилася найменше з II кварталу 2022 року. З Реєстру виключено 19 фінансових компаній, п'ять кредитних спілок, три ломбарди і одного страховика. Більшість установ припинила діяльність за рішенням регулятора, зокрема через невиконання ліцензійних умов.

У II кварталі НБУ анулював ліцензії 28 установам: фінансовим компаніям, кредитним спілкам та ломбардам. За цей же період десяти ломбардам та двом фінкомпаніям обмежили право надання окремих послуг.

За звітний період загальні обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг скоротилися на 11.7% (+1.8% р/р) через виключення з Реєстру великої державної компанії-лізингодавця, яка добровільно відмовилася від ліцензії. Обсяг активів фінкомпаній загалом скоротився на 16.4% кв/кв (-3.3% р/р). Майже на 2% (-7.2% р/р) зменшилися обсяги активів кредитних спілок. Натомість зросли обсяги активів страховиків¹ і ломбардів – на 6.2% (20.9% р/р) і 1.9% (15.4% р/р) відповідно. Частка НБФУ, нагляд за якими здійснює НБУ, в активах фінсектору в II кварталі зменшилася на 1.4 в. п. до 8.9%, що є історично найнижчим показником.

Страховики

У II кварталі активи страховиків зростали темпами, аналогічними попередньому кварталу: ризикових страховиків – на 8% кв/кв (+26% р/р), а страховиків життя – на 3% кв/кв (+12% р/р).

За квітень – червень страхові премії ризикових страховиків зросли на 18% кв/кв (+46% р/р). Основним чинником зростання цього сегмента ринку залишається транспортне страхування, зокрема, ОСЦПВ та КАСКО. Виплати упродовж кварталу зростали повільніше, ніж премії, – на 10% кв/кв (+26% р/р). Зважаючи на це,

ануалізований рівень виплат ризикових страховиків знижувався другий квартал поспіль – на 1 в. п. до 38%.

Як і в попередні роки, премії страховиків життя у II кварталі скоротилися на 4% кв/кв (+4% р/р). У квітні – червні суттєво зріс обсяг премій, які страховики життя залучили, страхуючи здоров'я, – у 2.5 раза до 44 млн грн, або 3% сукупного обсягу премій сегмента. На відміну від премій, виплати зі страхування життя зросли в II кварталі на 7% кв/кв (+29% р/р), а ануалізований коефіцієнт виплат зростає вже рік і сягнув 28%. Частка ануїтетних виплат у страховиків життя залишалася стабільною і за результатами II кварталу становила 11%.

За квітень – червень збільшувалися премії за всіма продуктами транспортного та особистого страхування, крім страхування життя (-4% кв/кв). Найбільше зросли премії за ОСЦПВ (+38% кв/кв), що зумовлено дорожчанням страхових полісів у зв'язку з оновленням законодавства. Збільшився також обсяг премій за КАСКО (+25% кв/кв), “Зеленою картою” (+7% кв/кв), страхуванням здоров'я (+3% кв/кв) та асистансом (+41% кв/кв). Попри квартальне зростання премій за “Зеленою картою”, у II кварталі цей показник знизився на 6% порівняно з аналогічним періодом минулого року. Через упровадження в деяких державах ЄС обмежень на період перебування автомобілів з українською реєстрацією, власники транспортних засобів купували менше українських страхових полісів, замінюючи їх продуктами страховиків ЄС. Премії зі страхування майна та вогневих ризиків (+12% кв/кв) зростали, а за іншими лініями бізнесу – знижувалися.

Частка премій, переданих у перестрахування, скоротилася упродовж II кварталу з 11% до 9%, проте залишається значною для окремих ліній бізнесу (страхування майна та вогневих ризиків – 37%, “Зелена

¹ Згідно з регуляторними вимогами здійснюється оцінка технічних резервів і технічних резервів за договорами вихідного перестрахування.

картка” – 19%). Частка нерезидентів у перестрахованні залишається на рівні 95%.

У квітні – червні резерви збитків ризикових страховиків зросли на 7% (18% р/р). Основним рушієм зростання були продукти транспортного страхування, зокрема “Зелена картка” та ОСЦПВ.

У II кварталі нетто-комбінований коефіцієнт підвищився (погіршився) на 3 в. п. – до 99.5% через зростання обсягів резервів збитків. Оскільки коефіцієнт нетто-ефективності інвестиційної діяльності тривалий час тримається на рівні 8–9%, то коефіцієнт нетто-ефективності відтворює динаміку нетто-комбінованого коефіцієнта і становить 91%.

У першому півріччі чистий прибуток ризикових страховиків становив 1.9 млрд грн, що на третину більше, ніж минулоріч. Рентабельність капіталу зросла на 2 в. п. – до 10%. Натомість прибуток страховиків життя скоротився вдвічі – до 0.45 млрд грн – через значне зменшення фінансового результату найбільшого страховика за обсягом премій.

За результатами II кварталу усі страховики дотримувалися вимог до капіталу платоспроможності (SCR) та мінімального капіталу (MCR). У двох компаній норматив SCR перебував у межах 100–120%.

Кредитні спілки

У II кварталі обсяг активів депозитних кредитних спілок знову скоротився – на 2.4% (-4.8% р/р). Водночас повільно зросли активи “пайових” кредитних спілок, попри зменшення їхньої кількості. На кінець кварталу загальний обсяг активів кредитних спілок становив лише 56% від значення кінця 2021 року, а кількість установ – трохи більше третини довоєнного рівня.

У II кварталі нове кредитування зросло на 11% (-8% р/р), найпомітніше – на споживчі цілі та будівництво, ремонт, реконструкцію нерухомого майна. Водночас кредитний портфель майже не змінився (+0.3% кв/кв, -9% р/р) через активне погашення споживчих кредитів, а також вихід із ринку кредитних спілок. Якість кредитного портфеля не зазнала змін.

Чистий процентний дохід кредитних спілок порівняно з I кварталом зріс лише на 0.4% (+3% р/р). Однак адміністративні витрати зростали швидше за доходи, що погіршило співвідношення операційних витрат та операційних доходів до 104%. Єдиним джерелом прибутку вчергове виявився дохід від розформування резервів. Водночас різко зросла пруденційна оцінка кредитними спілками рівня кредитного ризику. Окремі розбіжності між оцінкою установами резервів та кредитного ризику за пруденційними підходами може свідчити про недооцінку фінансових резервів і завищення прибутку сегменту.

Помірна прибутковість сприяла зростанню нерозподіленого прибутку та власного капіталу кредитних спілок на 11.4% за квартал та на 8.7% за рік. Водночас тривали зменшення обсягів депозитів (на 6.2% кв/кв) та відплив додаткових поворотних внесків (на 6.8% кв/кв).

На початок липня дві кредитні спілки порушили норматив достатності регулятивного капіталу Н1. Кількість порушників капітальних вимог за квартал знизилася втричі через їхній вихід з ринку. Водночас імовірна недооцінка рівня резервів викликає сумніви стосовно достатньої платоспроможності низки діючих учасників ринку. Одна кредитна спілка, що має право залучати депозити, не дотримується нормативу Н2. Ще три спілки не мають належного запасу ліквідності.

Фінансові компанії та ломбарди

Обсяг активів фінкомпаній у II кварталі зменшився на 16.4% (-3.3% р/р) передусім через позбавлення ліцензії державної компанії-лізингодавця. Обсяги основних фінансових послуг, наданих упродовж квітня – червня, збільшилися на 7.7% кв/кв. Зросли обсяги наданих кредитів і фінансового лізингу, а обсяги гарантій та факторингу дещо зменшилися.

Кредитування клієнтів після скорочення впродовж двох попередніх кварталів зросло на 13.6%: обсяг роздрібних позик збільшився на 9.6% кв/кв (+12.2% р/р), а нових кредитів бізнесу – на 19.2% (-38.7% р/р). Обсяг портфеля кредитів населення неухильно зростає з кінця 2022 року: у II кварталі на 3.8% (+62.2% р/р). Кредитний портфель корпорацій збільшився на 9.3% кв/кв (+20.2% р/р).

Обсяги операцій фінансового лізингу після незначного скорочення у I кварталі зросли на 29% (+46.8% р/р) у квітні – червні. У II кварталі гарантії надавалися лише стосовно сплати митних платежів, а обсяги наданих гарантій зменшилися на 6.6%. Також знизився обсяг факторингу на 1.5% (+2.5% р/р), однак третій квартал поспіль угоди з класичного факторингу – фінансування дебіторської заборгованості – зростали, становивши за підсумком II кварталу 37% від загального обсягу операцій.

У січні – червні фінкомпанії були прибутковими. Прибутки отримали 82% установ. Майже половину всього прибутку сегмента, як і раніше, забезпечила державна установа “Укрфінжитло” – оператор програми “єОселя”. Її основні доходи формуються з процентних виплат за капітальними ОВДП. Рентабельність капіталу фінансових компаній була дещо нижчою ніж рік тому.

Станом на 1 липня лише п’ять фінансових компаній порушували норматив мінімального розміру власного капіталу порівняно із сімома установами квартал тому. Компанії, що не усувають порушень, покидають ринок. Триває перевірка джерел збільшення розміру капіталу низкою компаній на виконання регуляторних вимог.

У II кварталі обсяги активів ломбардів збільшилися на 1.9% (+15.4% р/р). Обсяги кредитування зросли майже на 17% (+62.1% р/р). Доходи від надання фінансових послуг підвищилися, тож сегмент був прибутковим, незважаючи на зростання всіх витрат. Показники рентабельності були на рівні минулорічних значень. Обсяг власного капіталу за II квартал збільшився на 3% (+3% р/р).

Перспективи та ризики

НБУ оновив вимоги до методики оцінки активів і зобов’язав для розрахунку регулятивного капіталу страховика. Нові вимоги встановлюють процедури

перевірки вартості об'єктів нерухомості, розширюють вимоги до суб'єктів оціночної діяльності, які визначають цю вартість, уточнюють підходи до визначення вартості цінних паперів. Страховики мають урахувати нові вимоги до кінця року.

З 1 вересня НБУ запроваджує обмеження рівня валютного ризику для об'єднаних кредитних спілок. Вони мають привести свою діяльність у відповідність до нових вимог до кінця року. Також уточнено розрахунок пруденційних нормативів кредитних спілок, зокрема враховано валютні ризики.

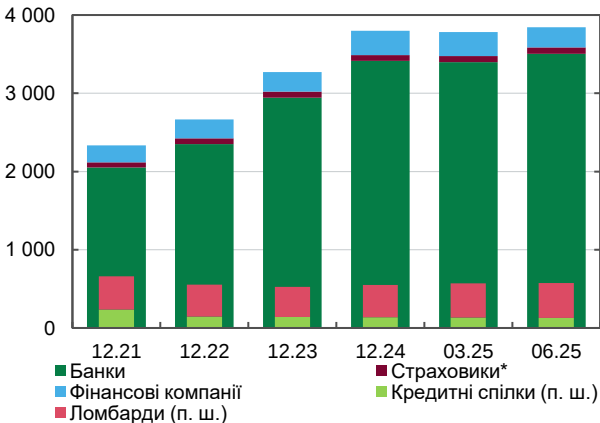
У серпні НБУ встановив нові вимоги до надання споживчих кредитів фінкомпаніями та кредитними спілками за участю кредитних посередників. Передбачено вимоги до бездоганної ділової репутації кредитних посередників, розкриття інформації про їхнє залучення та обов'язок кредитодавця здійснювати контроль за діяльністю кредитних посередників.

З 1 липня фінансові компанії та ломбарди надають звітність щомісяця у повному обсязі. Установам потрібно забезпечити автоматизацію процесу звітування для дотримання вимог до якості, повноти та своєчасності подання звітності.

Структура та проникнення сектору

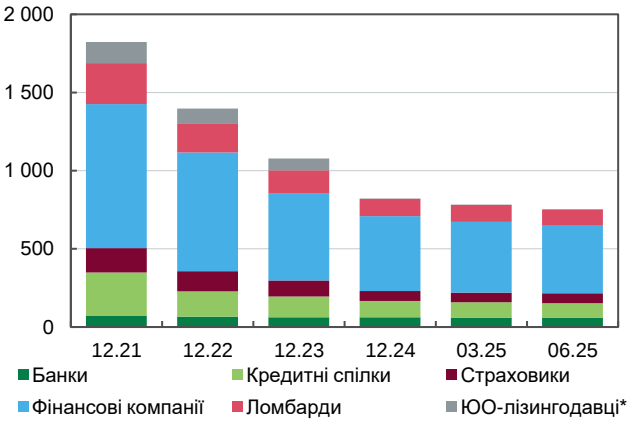
У II кварталі обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг суттєво зменшилися через добровільний вихід з ринку державної компанії-лізингодавця. Зросли обсяги активів у страховиків та ломбардів, найбільше скоротилися у фінкомпаній, у кредитних спілок також дещо знизилися. Кількість установ у Реєстрі зменшилася на 28 – це переважно фінкомпанії і кредитні спілки.

Графік 1. Структура активів фінансового сектору, млрд грн

* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

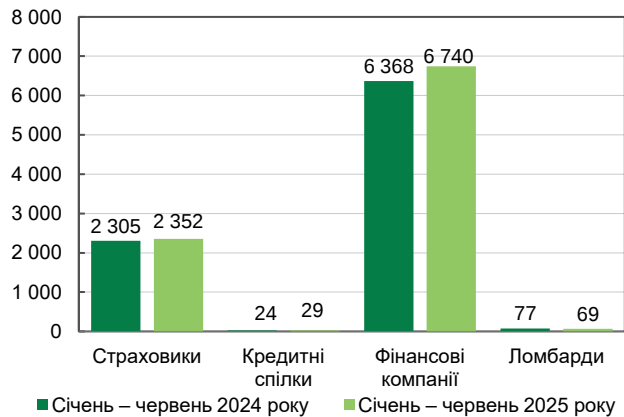
Графік 2. Кількість надавачів фінансових послуг

* З 1 січня 2024 року ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній.

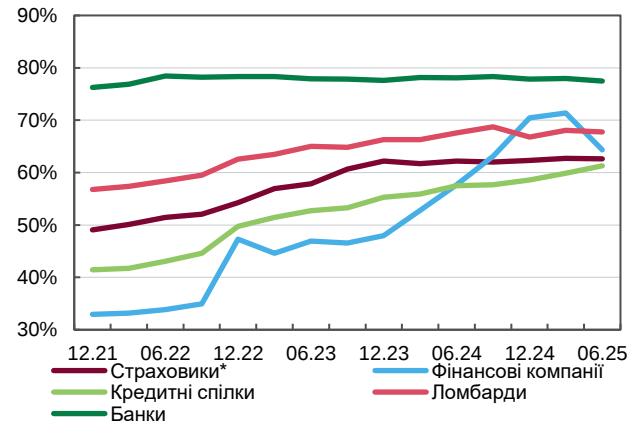
За результатами першого півріччя всі сегменти надавачів небанківських фінансових послуг були прибутковими.

Графік 3. Чистий фінансовий результат надавачів небанківських фінансових послуг, млн грн

Концентрація у сегменті фінансових компаній знизилася через вихід великої установи з ринку.

Графік 4. Частка активів десяти найбільших установ у сегментах

* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

У II кварталі обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг зменшилися на 11.7% (+1.8% р/р), а банків – збільшилися на 3.2%. Тож загальна частка НБФУ в активах фінансового сектору скоротилася на 1.4 в. п. – до 8.9% на кінець червня.

Таблиця. Фінансові установи, регулювання та нагляд за якими здійснює НБУ*

		2021	2022	2023	2024	03.2025	06.2025	Зміна за II квартал
Страховики	Активи, млн грн	64 737	70 298	74 412	72 530**	76 906**	81 644**	6.2%
	Кількість	155	128	101	65	63	62	-1
Кредитні спілки	Активи, млн грн	2 330	1 449	1 422	1 357	1 323	1 299	-1.9%
	Кількість	278	162	133	104	98	93	-5
Фінансові компанії	Активи, млн грн	216 406	243 997	250 454	310 741	307 079	256 783	-16.4%
	Кількість	922	760	559	479	451	432	-19
Ломбарди	Активи, млн грн	4 289	4 101	3 847	4 130	4 377	4 461	1.9%
	Кількість	261	183	146	109	108	105	-3
Банки	Активи, млн грн	2 053 232	2 351 678	2 944 684	3 414 920	3 397 458	3 505 843	3.2%
	Кількість	71	67	63	62	60	60	0

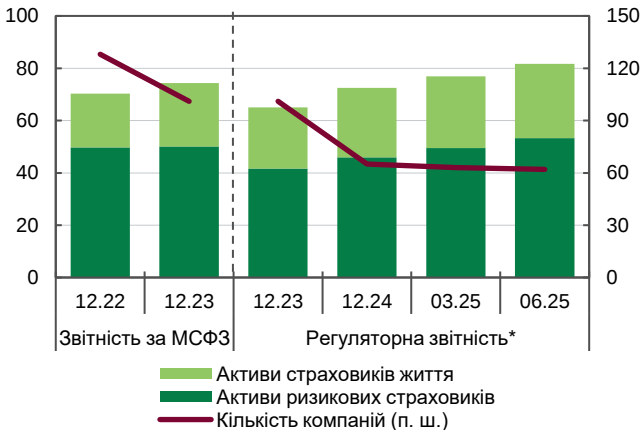
* Разом зі звітністю за II квартал 2025 року НБФУ мали змогу уточнити дані звітності за I квартал 2025 року. Через це деякі показники, зокрема розмір активів, було ретроспективно уточнено.

** Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

Страховики

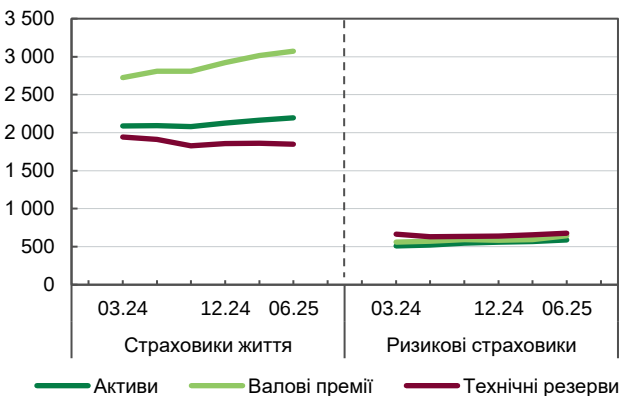
У II кварталі активи страхових компаній зростали аналогічними темпами, що й у I кварталі: на 8% у ризиковому сегменті та на 3% у сегменті страхування життя. Протягом кварталу ринок покинув один страховик.

Графік 5. Обсяг активів страховиків та їхня кількість, млрд грн

* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

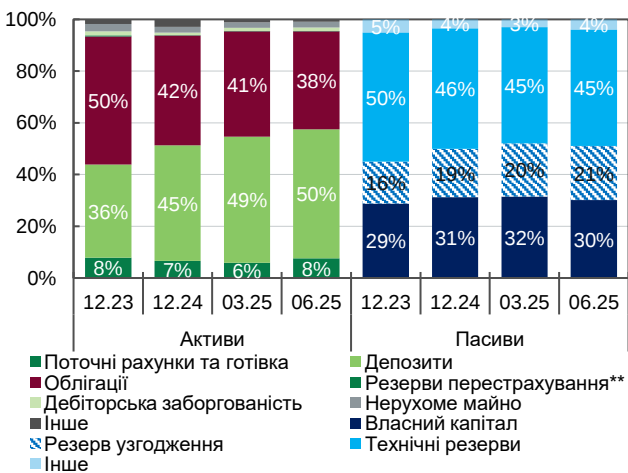
Графік 6. Рівень концентрації страхового ринку за показником ННІ*

* Індекс Херфіндаля – Хіршмана (ННІ) – індикатор концентрації на страховому ринку. Розраховується як сума квадратів часток окремих страховиків у загальному обсязі. Може набувати значень від 0 до 10 000 (до 1 000 – ринок є слабо концентрованим).

У II кварталі в активах страховиків життя зросла частка поточних рахунків та депозитів, а частка облігацій скоротилася. У ризикових страховиків структура активів залишилася майже незмінною.

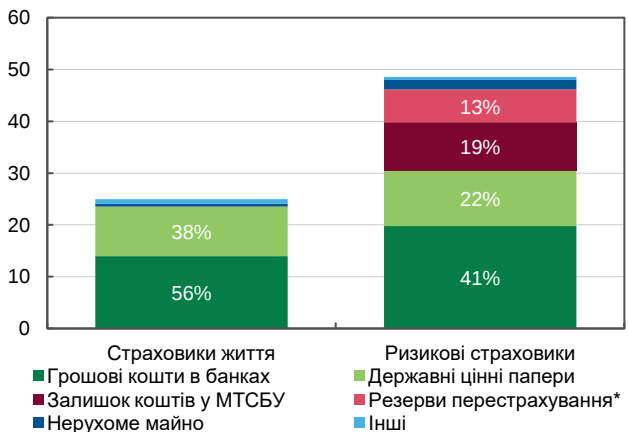
Графік 7. Структура активів та пасивів* страховиків життя

* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів. ** Технічні резерви за договорами вихідного перестрахування.

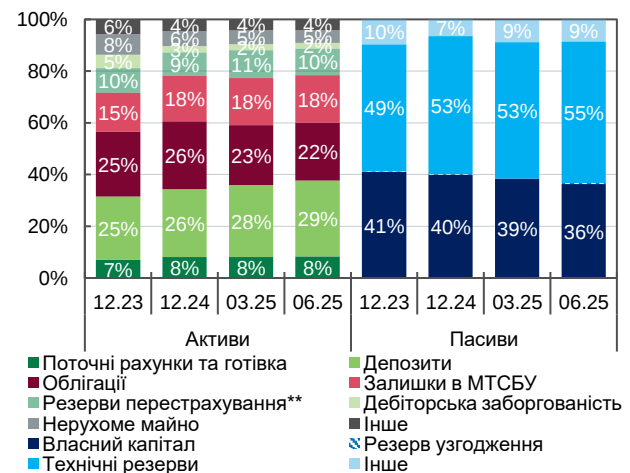
У II кварталі прийнятні активи на покриття технічних резервів страховиків зросли на 10%. Протягом кварталу у структурі прийнятих активів обох сегментів скоротилася частка облігацій.

Графік 9. Структура прийнятих активів на покриття технічних резервів страховиків станом на 1 липня 2025 року, млрд грн

* Технічні резерви за договорами вихідного перестрахування.

Графік 8. Структура активів та пасивів* ризикових страховиків

Рівень проникнення страхування в Україні залишається низьким. У 2024 році премії зі страхування життя становили лише 0.07% ВВП.

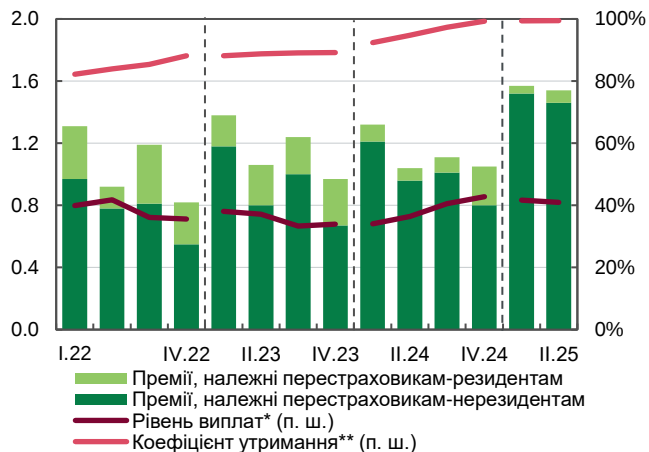
Графік 10. Співвідношення страхових премій і ВВП у 2024 році

Джерело: Allianz, розрахунки НБУ.

Обсяг страхових премій, переданих у перестрахування, незначно скоротився протягом звітного кварталу. У II кварталі валові страхові премії з ризикового страхування значно зросли – на 18%, а зі страхування життя сезонно скоротилися – на 4%.

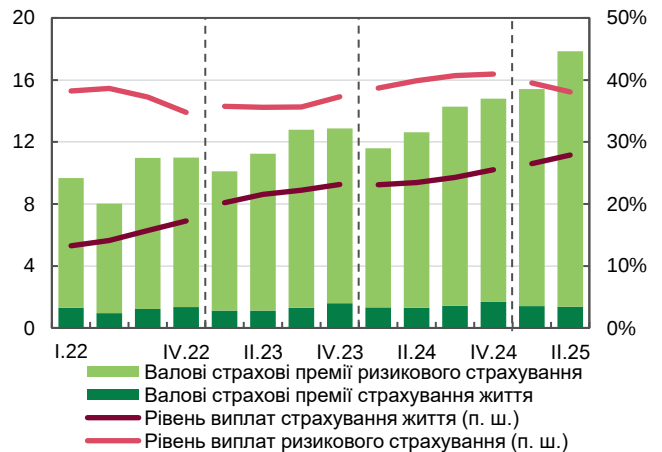
Графік 11. Премії, належні перестраховикам, рівень виплат та коефіцієнт утримання, млрд грн

* Рівень виплат розраховано в річному вимірі.

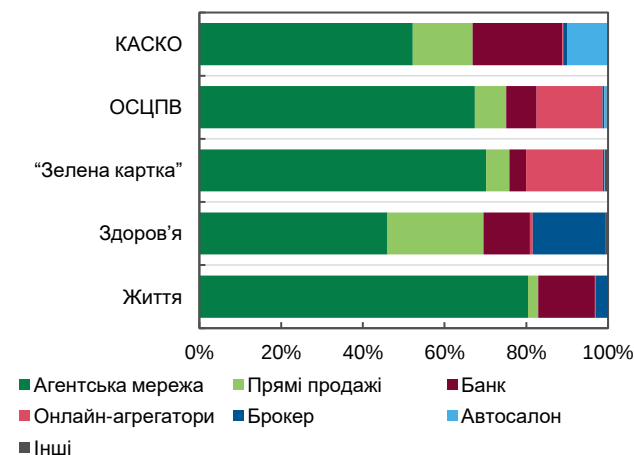
** Відношення чистих премій до валових премій.

Графік 12. Премії та рівень виплат за видами страхування, млрд грн

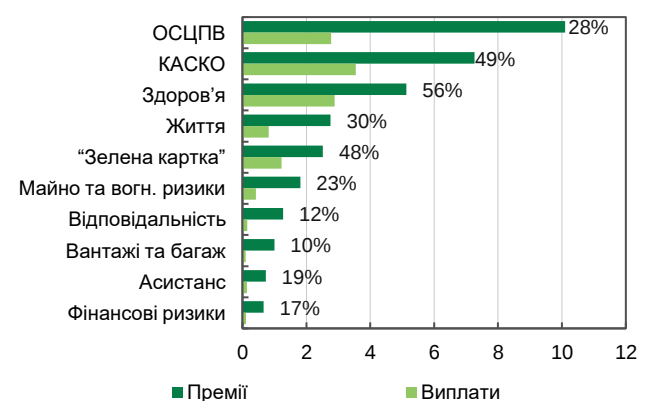

У структурі страхових премій за каналами збуту в першому півріччі 2025 року зростає частка онлайн-агрегаторів за продуктами ОСЦПВ та "Зелена картка" порівняно з минулим роком. Серед п'яти найбільших ліній бізнесу за преміями суттєво знизився рівень виплат лише за ОСЦПВ, а за рештою продуктів зріс або залишився незмінним.

Графік 13. Структура валових страхових премій за найбільшими страховими продуктами в розрізі каналів продажу в січні – червні 2025 року

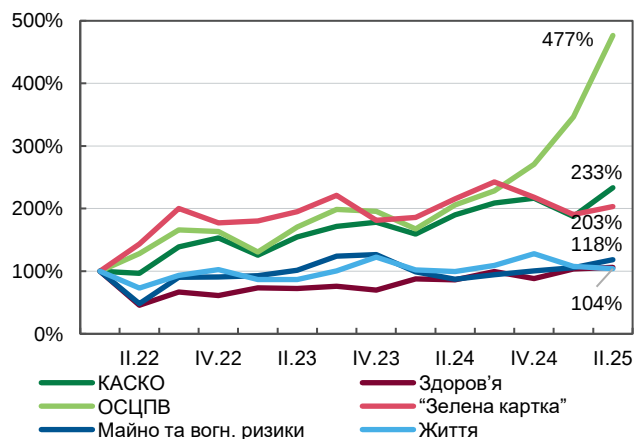
Графік 14. Страхові премії та виплати за найпоширенішими лініями бізнесу за січень – червень 2025 року, млрд грн

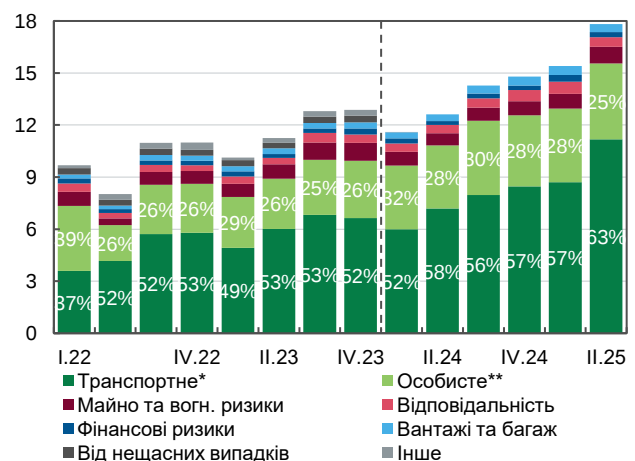
Значення у відсотках свідчать про рівень виплат відповідного виду.

У II кварталі премії зросли за всіма продуктами транспортного та особистого страхування, крім страхування життя, найбільше – за ОСЦПВ через перехід на ринкове ціноутворення.

Графік 15. Страхові премії за найбільшими лініями бізнесу, I квартал 2022 року = 100%

Графік 16. Структура страхових премій за основними лініями бізнесу, млрд грн

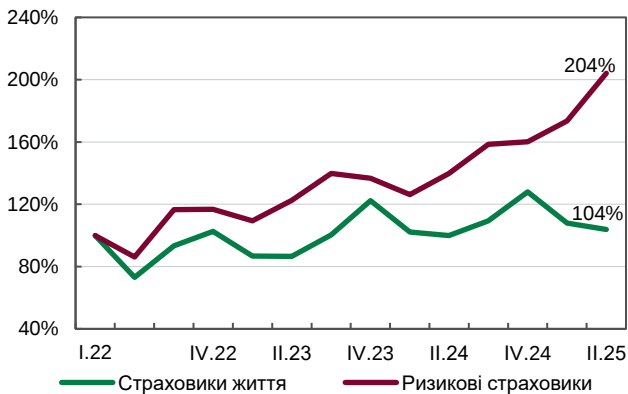

КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка".

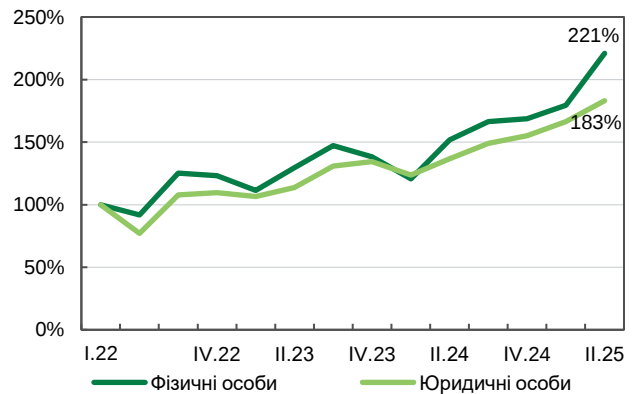
** Життя, здоров'я, асистанс.

У II кварталі страхові премії у роздрібному сегменті ризикового страхування зростали швидше, ніж у корпоративному. Основні чинники зростання роздрібного бізнесу – страхові продукти ОСЦПВ та КАСКО.

Графік 17. Валові страхові премії за видами страхування (без вхідного перестраховування), I квартал 2022 року = 100%

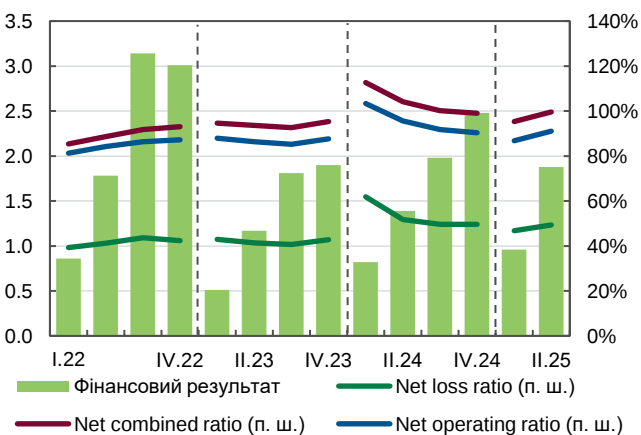

Графік 18. Премії з ризикового страхування в розрізі типів страхувальників, I квартал 2022 року = 100%

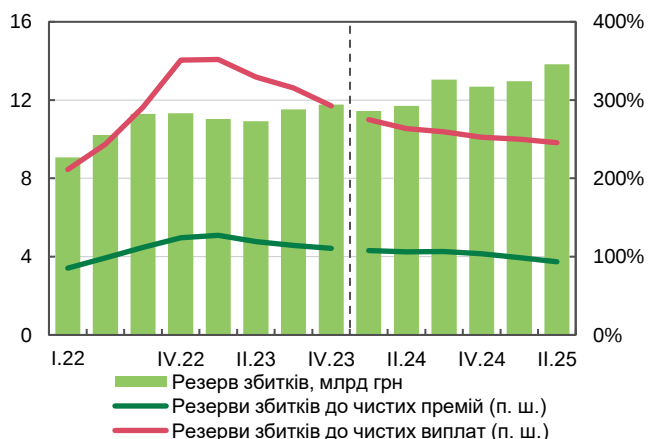
У II кварталі показники ефективності діяльності страховиків дещо погіршилися. Резерви збитків ризикових страховиків протягом кварталу зросли на 7%.

Графік 19. Фінансовий результат наростаючим підсумком і показники діяльності ризикових страховиків у нетто-вимірі, млрд грн

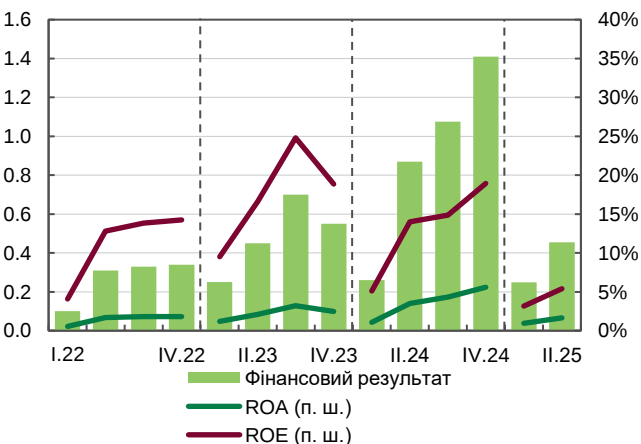
Показники операційної діяльності в 2024 році аналізовано наростаючим підсумком із початку року через зміну підходу до розрахунку.

Графік 20. Коефіцієнти резервування ризикового страхування

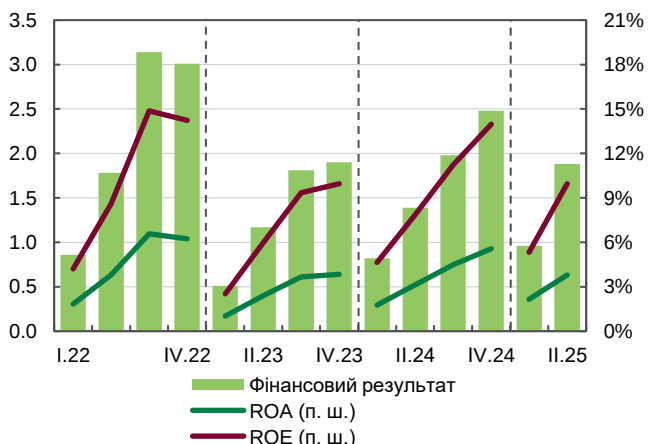

У першому півріччі фінансовий результат ризикових страховиків зріс на третину порівняно з аналогічним періодом минулого року. Натомість чистий прибуток страховиків життя скоротився майже вдвічі – через значне скорочення прибутку найбільшого страховика за обсягом премій.

Графік 21. Фінансовий результат страховиків життя наростаючим підсумком, млрд грн

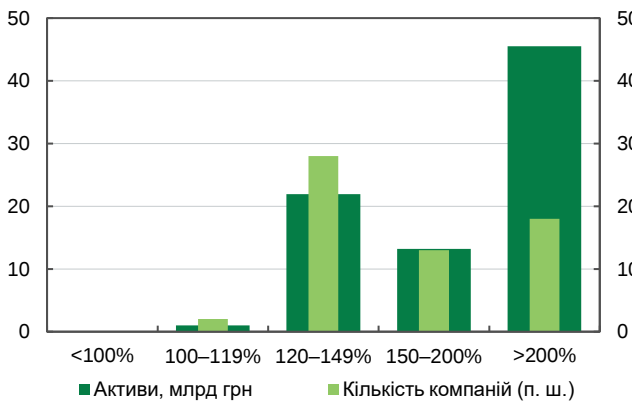

Графік 22. Фінансовий результат ризикових страховиків наростаючим підсумком, млрд грн

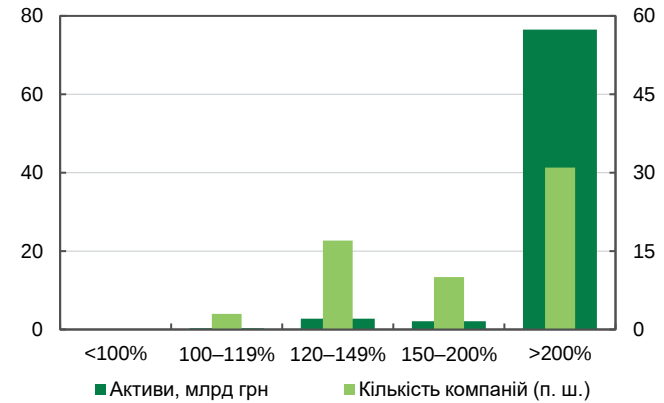
У II кварталі всі страховики дотримувалися вимог до капіталу платоспроможності (SCR) та мінімального капіталу (MCR). У двох компаній норматив SCR перебував у межах 100–120%.

Графік 23. Розподіл кількості та розміру активів страховиків* за співвідношенням прийнятного капіталу для виконання SCR та SCR станом на 1 липня 2025 року

* Графік побудовано на основі даних 61 компанії.

Графік 24. Розподіл кількості та розміру активів страховиків* за співвідношенням прийнятного капіталу для виконання MCR та MCR станом на 1 липня 2025 року

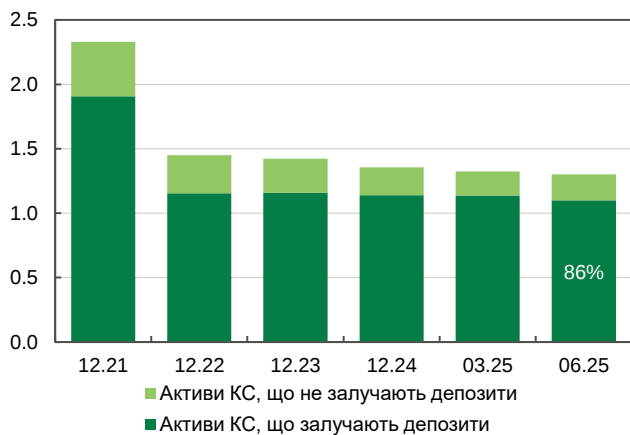

* Графік побудовано на основі даних 61 компанії.

Кредитні спілки

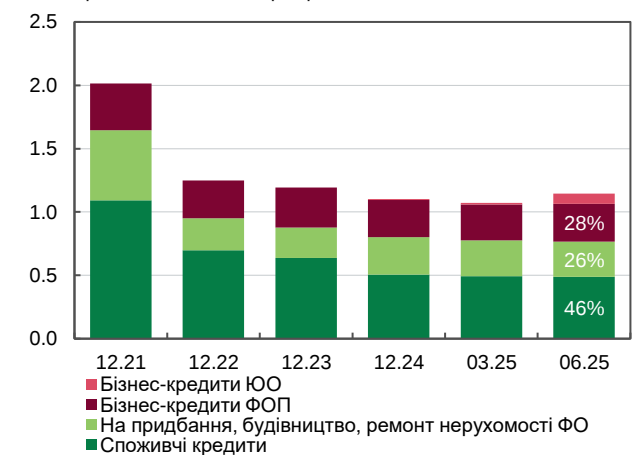
У II кварталі активи кредитних спілок зменшилися на 1.9%. Незмінно 86% становить частка активів установ, що залучають депозити.

Графік 25. Загальні активи кредитних спілок, млрд грн

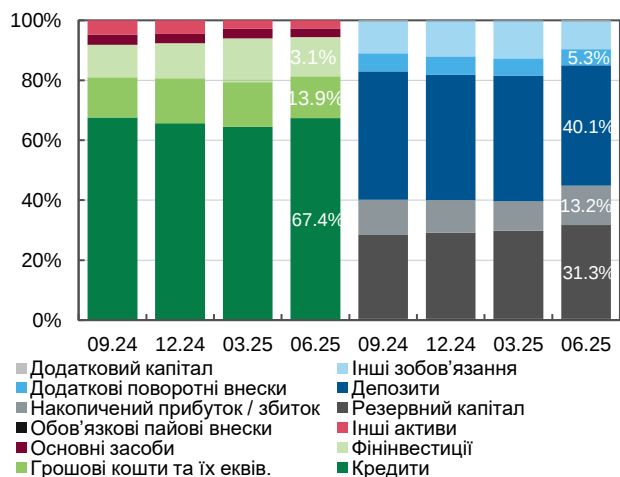
Кредитний портфель дещо зріс за II квартал за рахунок бізнес-кредитів підприємств.

Графік 26. Структура основної суми заборгованості за кредитами членів кредитних спілок, млрд грн

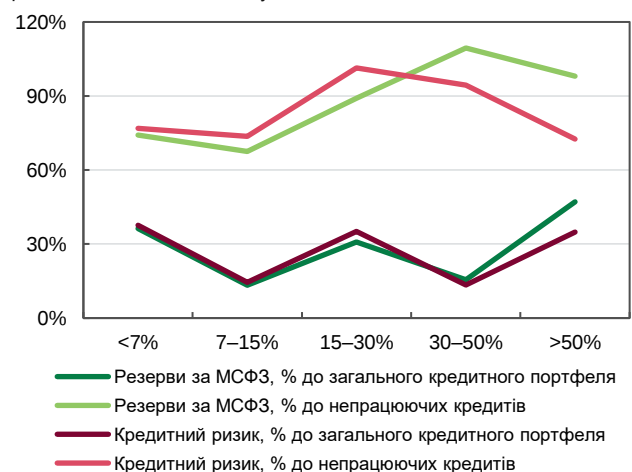
В активах збільшилася частка чистих кредитів та зменшилася частка інших статей. Відновилося зростання власного капіталу, насамперед за рахунок прибутку, обсяги зобов'язань скоротилися.

Графік 27. Структура активів та пасивів кредитних спілок

Рівень резервування непрацюючих кредитів нижчий у спілок із гіршими показниками платоспроможності, їхні резерви також менші, ніж оцінений кредитний ризик. Це може свідчити про недооцінені ризики і завищення капіталу окремими установами.

Графік 28. Рівень резервування кредитів кредитних спілок за рівнем достатності капіталу

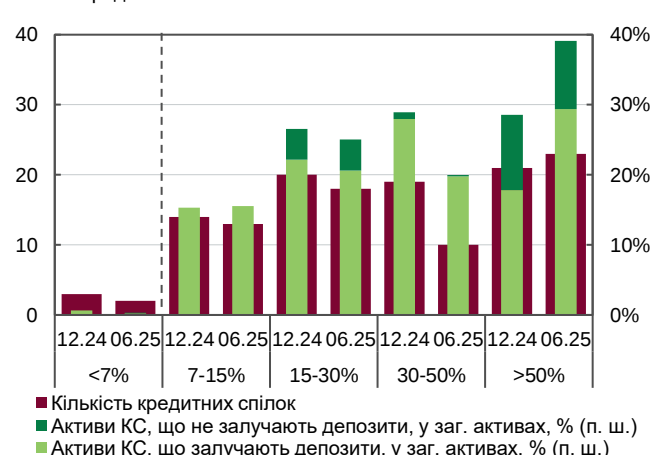
Кредитні спілки залишалися операційно збитковими. Незначну прибутковість зумовило зростання доходів від розформування резервів за різкого зменшення витрат на резервування.

Графік 29. Операційна ефективність діяльності кредитних спілок (наростаючим підсумком), млн грн

Станом на 1 липня дві спілки порушили норматив достатності регулятивного капіталу (H1).

Графік 30. Розподіл нормативів достатності капіталу* за часткою активів кредитних спілок

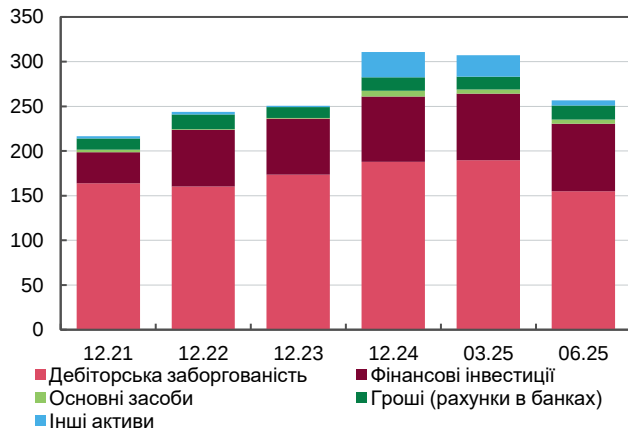

* На 1 січня 2025 року використано основний капітал, з січня 2025 року впроваджено регулятивний капітал для оцінки нормативу H1.

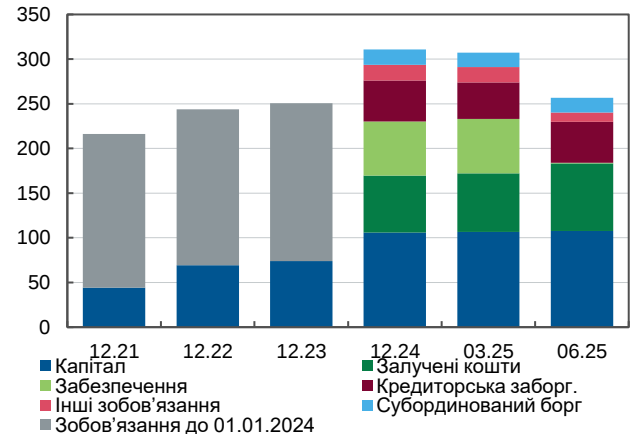
Фінансові компанії

У II кварталі обсяг активів фінансових компаній зменшився на 16.4% (-3.3% р/р) за рахунок виключення з Реєстру окремих великих фінустанов. Структура активів фінансових компаній залишилася незмінною, а капітал дещо зріс.

Графік 31. Структура активів фінансових компаній, млрд грн

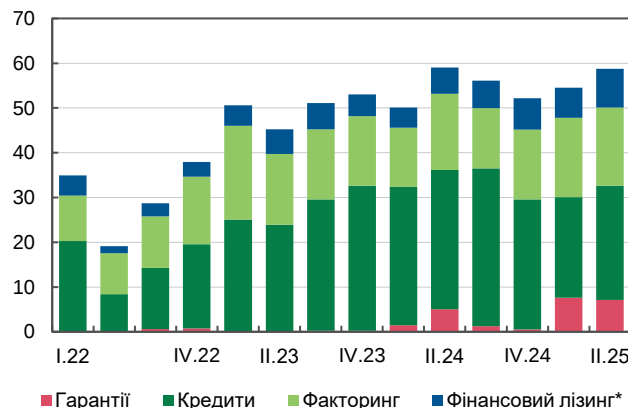
Графік 32. Структура зобов'язань фінансових компаній, млрд грн

До 1 січня 2024 року в сірій колонці відображено згруповані зобов'язання установ.

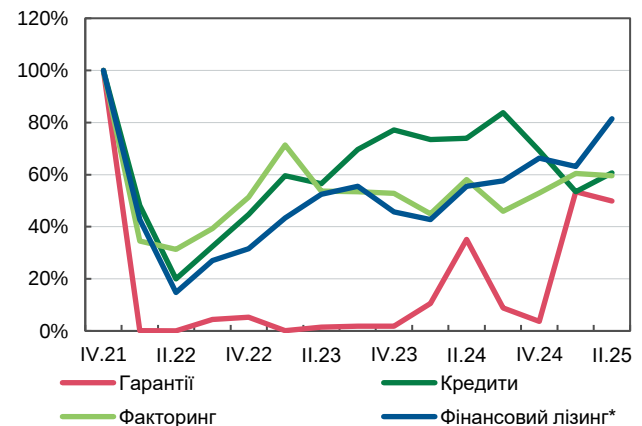
У II кварталі кредитування залишалося найбільшою за обсягом послугою фінансових компаній. Обсяг нових кредитів збільшився на 13.6%. Обсяги фінансового лізингу також зросли майже на третину. Операції факторингу, як і надання гарантій, скоротилися на 1.5% та 6.6% відповідно.

Графік 33. Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг (за квартал), млрд грн

* З 1 січня 2024 року ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній.

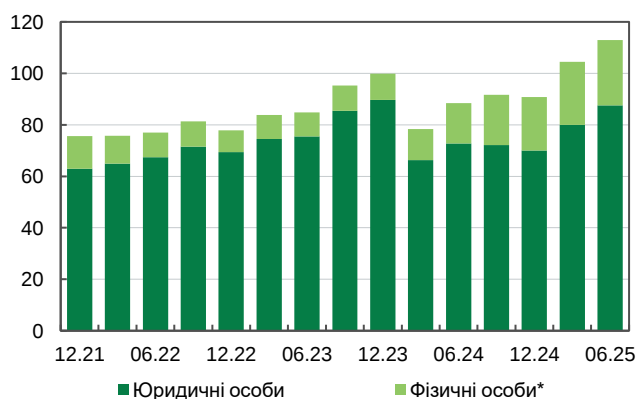
Графік 34. Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг, IV квартал 2021 року = 100%

* З 1 січня 2024 року ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній.

У II кварталі обсяг портфеля кредитів фінкомпаній зростав і вчергове досяг свого найвищого рівня. Обсяг портфеля бізнесу збільшився на 9.3% (+20.2% р/р), а населення – на 3.8% (+62.2% р/р).

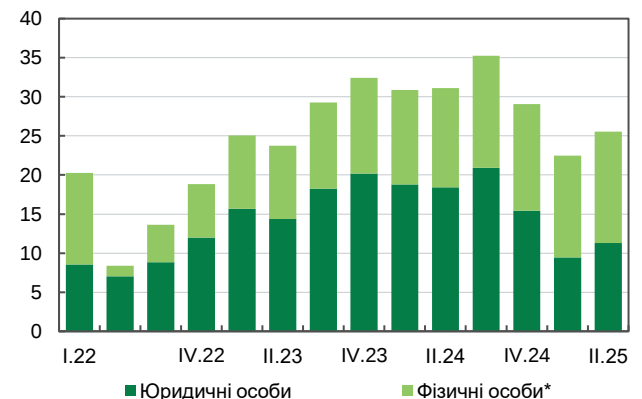
Графік 35. Обсяг заборгованості за договорами з надання коштів у позику, на кінець періоду, млрд грн

* Включаючи фізичних осіб-підприємців.

У квітні – червні обсяги нових кредитів після зменшення впродовж двох попередніх кварталів зросли як домогосподарствам, так і бізнесу. Обсяг кредиту – населенню збільшився на 9.6%, а корпоративному сектору – на 19.2%.

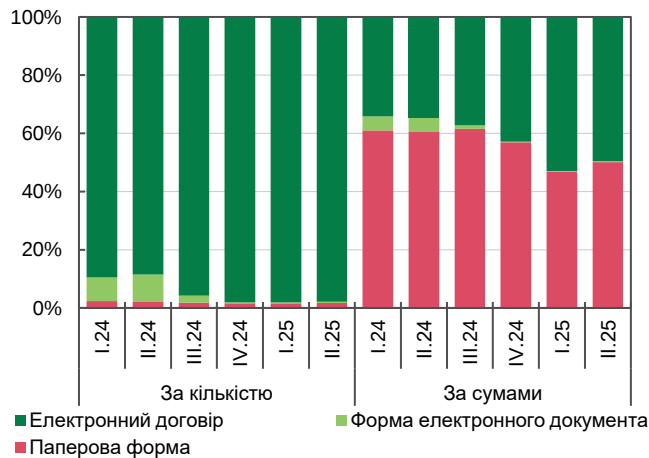
Графік 36. Обсяг наданих протягом кварталу кредитів фінансовими компаніями за видами позичальників, млрд грн

* Включаючи фізичних осіб-підприємців.

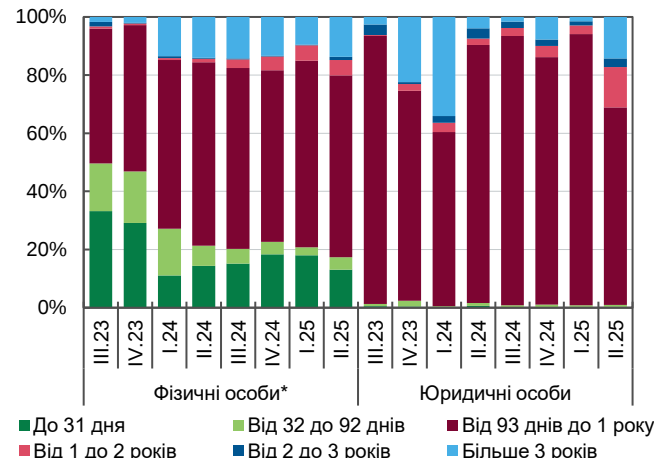
У II кварталі частка кредитних угод, що уклалися в паперовій формі, дещо зросла як у їхніх загальних обсягах, так і за сумами укладених угод.

Графік 37. Частки кредитних угод фінансових компаній, укладених упродовж кварталу, за способом укладення

У II кварталі задекларована строковість нових кредитів для юридичних осіб та домогосподарств знову збільшилася.

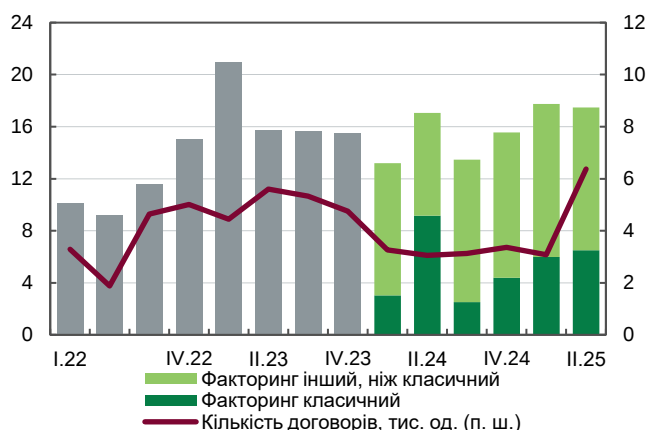
Графік 38. Структура обсягу кредитів, наданих упродовж кварталу фінансовими компаніями, за строковістю і типом клієнтів

* Включаючи фізичних осіб-підприємців.

У II кварталі обсяг факторингових операцій дещо зменшився. Обсяги класичного факторингу зростали три квартали поспіль.

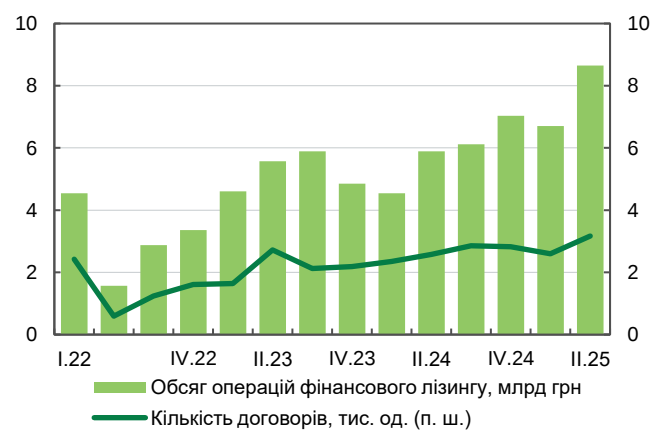
Графік 39. Обсяг та кількість договорів факторингу*

* До 2024 року операції факторингу в статистиці не поділялися за видами. Із 2024 року класичний факторинг – фінансування дебіторської заборгованості підприємства, інший – відступлення права вимоги (цесія), зазвичай купівля проблемної заборгованості за кредитами.

У II кварталі обсяг операцій фінансового лізингу збільшився на 29% попри вихід великого лізингодавця з ринку.

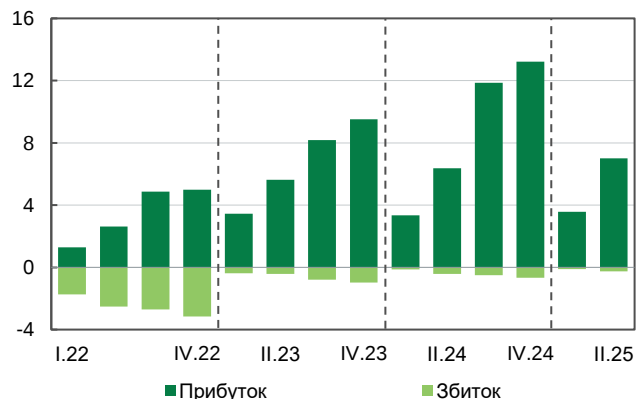
Графік 40. Обсяг і кількість договорів фінансового лізингу*

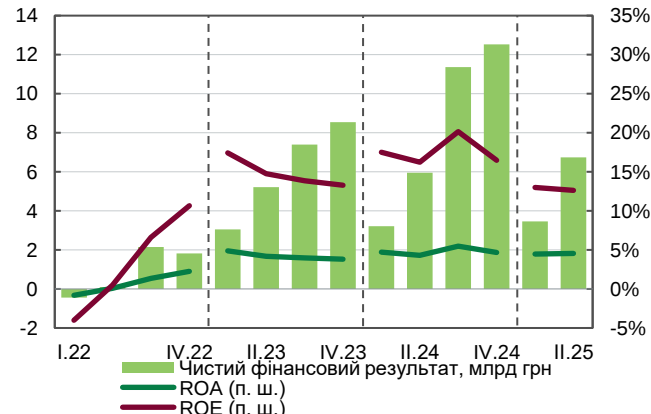
* З 1 січня 2024 року операції фінансового лізингу здійснюються виключно фінансовими компаніями.

У січні – червні фінансові компанії отримали вищі прибутки, ніж у відповідні періоди попередніх трьох років. Майже половину фінансового результату забезпечила державна установа “Укрфінжитло”. Понад 80% фінансових компаній були прибутковими. Показник рентабельності капіталу був дещо нижчим порівняно з першим півріччям 2024 року.

Графік 41. Фінансовий результат фінансових компаній наростаючим підсумком, млрд грн

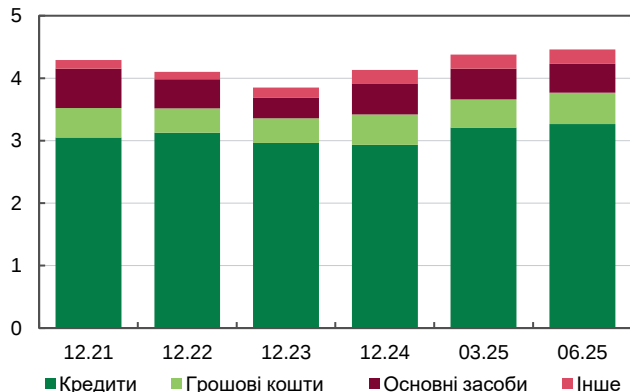
Графік 42. Фінансовий результат (наростаючим підсумком) та показники рентабельності фінансових компаній

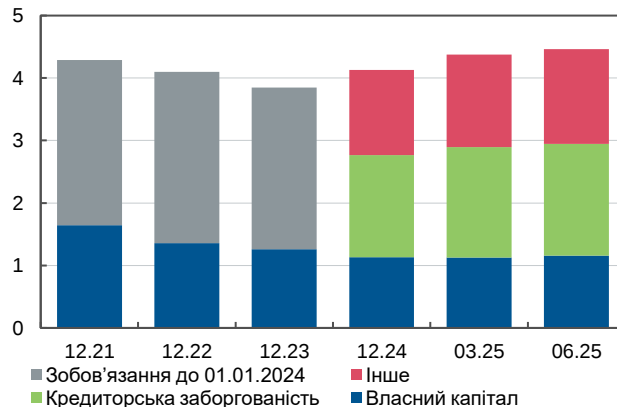
Ломбарди

У II кварталі обсяг активів ломбардів збільшився на 1.9% (+15.4% р/р). Обсяг кредитного портфеля зріс на 1.7% кв/кв (16.9% р/р), обсяги основних засобів зменшилися, а грошових коштів – збільшилися. Розмір власного капіталу ломбардів зріс на 3.0% (+3.0% р/р).

Графік 43. Структура активів ломбардів, млрд грн

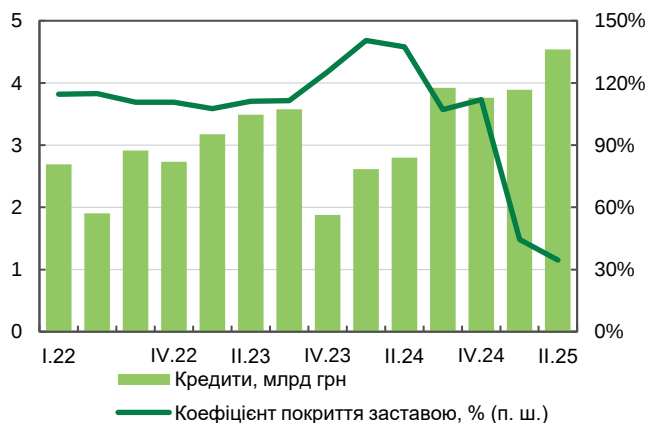
Графік 44. Структура пасивів ломбардів, млрд грн

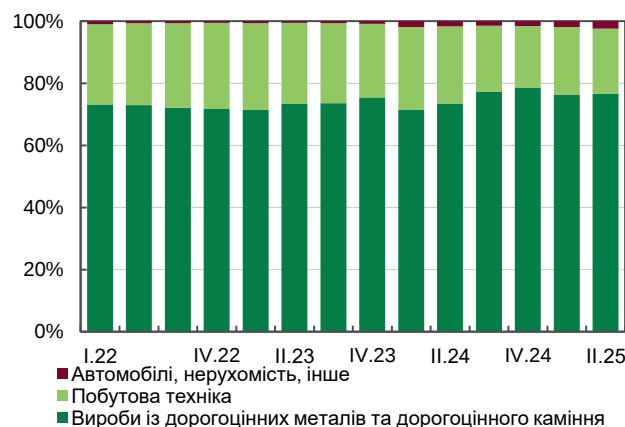
До 1 січня 2024 року в сірій колонці відображено згруповані зобов'язання установ.

Обсяг нових кредитів у II кварталі зріс на 16.7%. Коефіцієнт покриття кредитів заставою знизився до 35%. Структура кредитів за видами застави незмінна – домінують вироби з дорогоцінних металів і каміння.

Графік 45. Обсяг наданих кредитів ломбардами (за квартал) та рівень покриття заставою

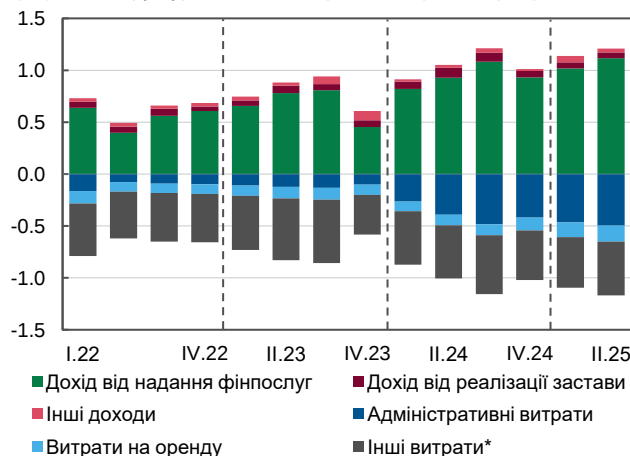
Графік 46. Структура обсягу наданих кредитів ломбардами за видами застави

Частка кредитів, заставою за якими є автомобілі, нерухомість та інші види активів, становить на кінець II кварталу 2.42%.

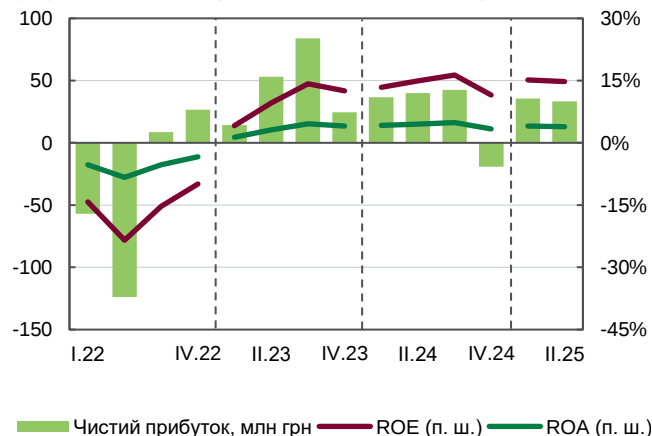
У II кварталі доходи від надання фінансових послуг зросли на 9.7%, а від реалізації застави знизилися на 3.8%. Водночас витрати ломбардів також зростали. Однак за результатами II кварталу сегмент отримав прибуток, хоча і дещо менший, ніж у попередньому кварталі. Показники рентабельності активів і капіталу були на однаковому рівні з минулорічними значеннями.

Графік 47. Структура доходів і витрат ломбардів, млрд грн

* Включають витрати, пов'язані з реалізацією та утриманням заставного майна.

Графік 48. Показники фінансової діяльності ломбардів

Примітки.

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше. Огляд стосується небанківських фінансових установ, діяльність яких регулює НБУ, якщо не зазначено інше. До вибірки належать установи, платоспроможні на кожну звітну дату, що надали звітність, якщо не зазначено інше. Під час розрахунку зміни показників страховиків за період ураховуються дані страховиків, виключених із Реєстру, до періоду, в якому відбулося таке виключення.

Разом зі звітністю за II квартал 2025 року фінустанови мали змогу уточнити дані звітності за I квартал 2025 року. Через це відбулися ретроспективні уточнення окремих показників. Якщо була зміна в методиці розрахунку показників, це відображено у відповідних примітках до графіків. Перекласифікація складових показників звітності, здійснена учасниками ринку внаслідок переходу на нові форми звітності, також могла вплинути на зміну динаміки показників.

Сума компонентів може не збігатися з підсумковою сумою в результаті округлення даних.

Скорочення та аббревіатури:

КАСКО	Страхування наземного транспорту (включно з залізничним)
Коефіцієнт утримання	Відношення чистих премій до валових премій
КС	Кредитна спілка
МСФЗ	Міжнародні стандарти фінансової звітності
МТСБУ	Моторне (транспортне) страхове бюро України
НБУ	Національний банк України
НБФУ	Небанківські фінансові установи
Нетто-основа	З урахуванням впливу перестрахування
ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики
ОСЦПВ	Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів
Реєстр	Державний реєстр фінансових установ
Ризикові страховики	Страховики, які займаються видами страхування іншими, ніж страхування життя
Рівень виплат	Співвідношення виплат і премій за чотири квартали, що передують даті оцінки
Страховики життя	Страховики, які займаються страхуванням життя
Страхування відповідальності	Страхування відповідальності, іншої моторної відповідальності, МАТ відповідальності, відповідальності суб'єкта митного режиму та оператора ядерної установки
Страхування здоров'я	Медичне страхування та інше страхування здоров'я
Страхування майна та вогневих ризиків	Страхування майна та страхування сільськогосподарської продукції
CIR	Cost-to-Income Ratio. Співвідношення операційних витрат і операційних доходів
MCR	Нормативне значення мінімального капіталу страховика
Net combined ratio, нетто-комбінований коефіцієнт	Net loss ratio збільшений на співвідношення суми комісійних винагород, аквізиційних витрат, податку на дохід, податків під час здійснення операцій з перестрахування з перестраховиками-нерезидентами, відрахувань до інших фондів МТСБУ, інших витрат страхової діяльності за вирахуванням комісійних доходів від інших страховиків та перестраховиків і зміни обсягу коштів у МТСБУ до чистих зароблених премій
Net investment ratio, коефіцієнт нетто-ефективності інвестиційної діяльності	Співвідношення суми інвестиційних доходів та доходів від розміщення коштів у централізованих страхових резервних фондах МТСБУ за вирахуванням витрат на управління інвестиціями до чистих зароблених премій
Net loss ratio, коефіцієнт нетто-збитковості	Співвідношення суми страхових виплат, витрат на врегулювання збитків, зміни резерву збитків та витрат на отримання регресів за вирахуванням доходів від регресів і суброгацій, доходів від компенсації витрат, пов'язаних із врегулюванням збитків перестраховиком, та зміни резерву збитків за вимогами вихідного перестрахування до чистих зароблених премій
Net operating ratio, коефіцієнт нетто-ефективності діяльності	Різниця між Net combined ratio та Net investment ratio
ROA	Return on assets. Рентабельність активів
ROE	Return on equity. Рентабельність власного капіталу
SCR	Нормативне значення капіталу платоспроможності страховика
в. п.	Відсотковий пункт
кв/кв	Порівняно з попереднім кварталом
п. ш.	Права шкала
р/р	Порівняно з аналогічною датою / аналогічним періодом попереднього року
млн	мільйон
млрд	мільярд